

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ
ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

**ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ
77 НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
ВИКЛАДАЧІВ АКАДЕМІЇ**

Одеса 2017

Рівень конкурентоспроможності персоналу визначається такими професійними якостями робітника як рівень кваліфікації та професійна компетенція (тобто здатність робітника приймати логічні, послідовні та найбільш вдалі рішення щодо запобігання або ліквідації бізнесової проблеми певного рівня складності або в нормальній повсякденній практиці), прагнення працівника щодо подальшого професійного розвитку, спроможність засвоювати інформацію певного обсягу та рівня складності, спроможність та здатність впливати на процеси та дії підлеглих, на думку клієнтів та ділових партнерів фірми.

Щодо ділових якостей, які забезпечують певний рівень конкурентоспроможності працівника, то потрібно визначити найбільш вагомі з них: ділова активність, особиста організованість, підпорядкованість думки, комунікативні здібності.

СЕКЦІЯ «УПРАВЛІННЯ БІЗНЕСОМ»

АНТИКРИЗОВЕ УПРАВЛІННЯ ХАРЧОВИМИ ПІДПРИЄМСТВАМИ

**Басюркіна Н.Й., д-р екон. наук, доцент
Одеська національна академія харчових технологій**

До основних причин криз в харчовій промисловості можна віднести такі:

— фінансово-економічний стан в країні, що ускладнює функціонування харчових підприємств, неплатоспроможність, швидке скорочення інвестицій, диспаритет цін, нестабільність української гривні, недосконалість податкової, амортизаційної, кредитної політики [1, с. 147];

— непрофесійне управління, яке спричиняє прийняття неефективних рішень на всіх його рівнях, необгрунтована стратегія розвитку і управління харчовою промисловістю, слабкий менеджмент персоналу;

— конкурентна боротьба з ринки збуту, витіснення вітчизняної продукції імпортом та інші.

Вважаємо, що зрушення в харчовій промисловості відбуваються переважно під впливом екзогенних чинників: глобалізації, загострення продовольчих проблем, корпоратизації, агрохолдингізації, збільшення споживачів продовольства у світі, підвищення вимог щодо якості та екобезпечності харчових продуктів на світових та європейському продовольчих ринках тощо [2, с. 32].

Проведені дослідження діяльності харчових підприємств показали, що їх фінансові результати значно погіршились з прибутку 10421,2 тис. грн. у 2012 р. до збитків, починаючи з 2014 р. (табл. 1). Рентабельність за цей період зменшилась майже вдвічі – з 6,4 до 3,8 %, збитки перевищили прибутки, і ця тенденція є негативною [3].

Наслідки впливу глобалізаційних процесів на розвиток харчових підприємств [2, с. 33]:

— зростання частки збиткових підприємств (за 2012-2016 роки до 30,8 %);

— зниження загальної (тобто усіх видів виробничо-господарської діяльності) рентабельності виробництва як наслідок погіршення умов підприємництва;

— зменшення кількості підприємств, що проводять виробничо-господарську діяльність, та посилення їх поляризації: на одному полюсі концентруються суб'єкти господарювання, які нарощують масштаби виробництва та отримують високі прибутки, а на іншому, – ті, що згортають господарську діяльність, і це супроводжується підвищенням збитковості та прискоренням процесів їх входження в зону високого ризику, економічного і технологічного банкрутства;

— загострення конкурентної боротьби за розширення сировинних зон, поглиблення економічних відносин та зміцнення технологічних зв'язків із агровиробниками, що супроводжується виключенням із агропродовольчого ланцюга підприємств, які залишилися без постачальників продукції сільського господарства, тощо.

Намі обгрунтовано внутрішні заходи антикризового управління харчовими підприємствами:

- створення прозорої системи прийняття рішень і взаємодії з контрагентами;
- встановлення контролю над витратами;
- навчання і розвиток персоналу;
- застосування кращого світового досвіду в області закупівельної діяльності тощо.

Так, в Україні впроваджено систему публічних закупівель у відповідності зі стандартами ЄС, що має підвищити ефективність розподілу державних коштів та знизити рівень корупції.

Важливими чинниками при формуванні стратегії антикризового управління харчовими підприємствами є зміни у традиціях харчування, можливості постачальників сировини, упаковки, обладнання, енергоресурсів і т.д.

Реакцією на фінансову кризу 2013-2014 рр. був перехід вітчизняних харчових підприємств на більш дешеву лінійку продуктів. Переваги вітчизняної харчової промисловості – значні масштаби ринків збуту, можливість імпортозаміщення, в тому числі за рахунок переносу іноземних виробництв на територію України. Злиття бізнесу, об'єднання у великі компанії можна теж вважати позитивною тенденцією розвитку харчової промисловості. При укрупненні виробництва відбувається, як правило, його модернізація, тобто оновлення, а позитивні загальноекономічні результати перебивають негативні соціальні наслідки.

В результаті, зміна харчових інтересів споживачів відкриває додаткові можливості для харчових підприємств і дозволяє створювати нові ринки реалізації їх продукції. Однак розвиток харчових підприємств може відбуватись до певних меж. Це обумовлено недостатньою сировинною базою і відсутністю у вітчизняних підприємств унікальних технологій виробництва, які відповідають світовим вимогам. Тому застосування системи антикризового управління ще на передкризовій стадії дозволить харчовим підприємствам зберегти свої економічні показники на стабільному рівні і вижити в конкурентній боротьбі.

Згодні з думкою, що для ефективного антикризового управління на харчових підприємствах доцільними є такі дії, які випереджають кризу [4, с. 202]:

- організація стратегічного (перспективного) планування;
- постійний моніторинг зовнішнього та внутрішнього середовища;
- виявлення ознак кризи, що загрожують діяльності підприємства;
- розробка попередніх заходів для зниження вразливості підприємства, у тому числі із запобігання аварій, екологічних загроз, природних катаклізмів (повеней, злив, зсувів, засухи тощо);
- створення резервів (фінансових, сировинних, енергетичних тощо);
- скорочення поточних витрат на виробництві;
- створення дублюючих систем управління;
- диверсифікація агропромислового виробництва;
- трансформація організаційних форм управління (спеціалізація, кооперація, інтеграція, концентрація агропромислового виробництва та ін.);
- активна інноваційна політика як основний механізм виходу з кризи.

В сучасних мінливих економічних умовах попередження криз займає головну роль в управлінні, що дозволяє забезпечити:

- швидку реакцію менеджерів на початок кризи завдяки постійному моніторингу зовнішньої та внутрішньої обстановки;
- заходи, спрямовані на зниження зовнішньої вразливості підприємства;
- підвищення гнучкості всередині підприємства;
- розробку підготовчих планів для недопущення кризових ситуацій і попереджувальні заходи для виконання цих планів;
- впровадження планів передкризових заходів при загрозі кризи.

Успішне застосування антикризових заходів є можливим при комплексному підході до визначення кризової ситуації на харчових підприємствах, який передбачає використання спеціальних методів управління процесами попередження та ліквідації кризи і надає змогу

сформувати ефективну систему антикризового управління на підприємствах, адекватну трансформаційним умовам господарювання.

Література

1. Терещенко О.О. Антикризове фінансове управління на підприємстві: [підруч.] / О.О. Терещенко. – К.: КНЕУ, – 2006. – 268 с.
2. Крисанов Д. Антикризове управління в АПК в умовах глобалізації / Д. Крисанов, О. Тур // Економіст. – 2013. – № 7. – С. 30-35.
3. Сайт Державного управління статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.ukrstat.gov.ua.
4. Чернявський А.Д. Антикризове управління підприємством: [навч. посіб.] / А.Д. Чернявський. – К.: МАУП, – 2006. – 256 с.

ЗАСТОСУВАННЯ ФУНКЦІЙ МЕНЕДЖМЕНТУ В УПРАВЛІННІ ОСОБИСТОЮ ЕФЕКТИВНІСТЮ

**Свистун Т.В., канд. екон. наук, доцент
Одеська національна академія харчових технологій**

Останні кілька десятиріч років особиста ефективність розглядається як затребуваний інструмент в досягненні поставлених цілей.

Власне ефективність трактується або як результативність процесу, операції, проекту, що визначається як відношення ефекту, результату до витрат, який зумовив його отримання, або як виконання завдань з мінімальними витратами ресурсів.

Що стосується визначення «особиста ефективність» то, не дивлячись, на широке використання даного терміну, чіткого визначення ні в словниках, ні в відкритих авторитетних джерелах, на які можна було б послатися, немає. На нашу думку, найбільш повно охарактеризувати цей інструмент можна таким визначенням:

Особиста ефективність – навик досягнення таких цілей, які максимально наближені до бажаних (за сумою і важливістю параметрів) з використанням мінімальної кількості і / або самих «дешевих» наявних ресурсів.

Особиста ефективність виходить далеко за рамки методик щодо підвищення успіху у професійній діяльності. Це в першу чергу результативність всього життя, і, як наслідок, самореалізація і задоволеність тим, що відбувається з людиною.

Чи буде людина більш щаслива (більш задоволена) якщо буде більш ефективна залежить від багатьох параметрів:

- орієнтованість на процес або на результат,
- вплив зовнішніх факторів,
- внутрішня гармонія,
- соціальний вплив та ін.

Але безумовно, що при правильно виконаному цілепокладанні і подальших діях спрямованих на досягнення власних цілей рівень задоволення людини зростає. Так як вона буде більш ефективна у досягненні не просто абстрактних цілей, а власних, при тому тими методами, які саме їй підходять найбільше.

З цього випливає, що особиста ефективність, як і ефективність взагалі, вимагає наявності певної діяльності, спрямованої на досягнення цілей, шляхом реалізації певних функцій, а саме – управління.

Згідно з теорією управління, «управління» – це процес впливу на систему для переведення її в новий стан чи для підтримки її в якомусь установленому режимі. Таким чином, управління особистою ефективністю можна визначити наступним чином:

ТРАНСФЕР ЕКОЛОГІЧНО ЧИСТИХ ТЕХНОЛОГІЙ В АГРОПРОДОВОЛЬЧУ СФЕРУ УКРАЇНИ	
Мартинюк О.М.	318
ПІДВИЩЕННЯ МОТИВАЦІЇ СТУДЕНТІВ ДО НАВЧАННЯ В СУЧАСНИХ УМОВАХ	
Дідух С.М.	319
ОСНОВНІ ШЛЯХИ РОЗВИТКУ АГРОПРОМИСЛОВОЇ ІНТЕГРАЦІЇ	
Шешеловский	320
АСПЕКТИ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПЕРСОНАЛУ ФІРМИ	
Ліпова О.Л.	321

СЕКЦІЯ «УПРАВЛІННЯ БІЗНЕСОМ»

АНТИКРИЗОВЕ УПРАВЛІННЯ ХАРЧОВИМИ ПІДПРИЄМСТВАМИ	
Басюркіна Н.Й.	322
ЗАСТОСУВАННЯ ФУНКЦІЇ МЕНЕДЖМЕНТУ В УПРАВЛІННІ ОСОБИСТОЮ ЕФЕКТИВНІСТЮ	
Свистун Т.В.	324
ВІРТУАЛЬНИЙ СПОЖИВАЧ. ЛЮДИНА ЧИ МОДЕЛЬ?	
Вігуржинська С.Ю., Колесник В.І., Шурко І.М.	325
СУЧАСНИЙ РИНОК ОБ'ЄКТІВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНІСТІ	
Крупіна С.В.	326
СУЧАСНИЙ РОЗВИТОК ТОРГОВЕЛЬНИХ МЕРЕЖ В УКРАЇНІ	
Бровкіна Ю.О.	328
ОСНОВНІ МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ КОРОТКОСТРОКОВОГО ТА ДОВГОСТРОКОВОГО	
ПРОГНОЗУВАННЯ ГОСПОДАРСЬКИХ РИЗИКІВ	
Шалений В.А.	329
АНАЛІЗ РИНКУ ЗЕРНА В УКРАЇНІ	
Фомічова К.Б.	331

СЕКЦІЯ «ОБЛІК, АНАЛІЗ, АУДИТ»

ОРГАНІЗАЦІЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ В КОМПАНІЇ З УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ	
Євтушевська О.О.	333
ДЕРЖАВНИЙ НАГЛЯД: АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ	
Іванченкова Л.В.	335
СУЧАСНИЙ УПРАВЛІНСЬКИЙ ОБЛІК: АКТУАЛЬНІСТЬ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ	
Купріна Н.М.	336
ОСОБЛИВОСТІ АДМІНІСТРУВАННЯ ПОДАТКІВ І ЗБОРІВ В УКРАЇНІ	
Скляр Л.Б.	338
КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ФІНАНСОВОЇ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ	
Тарасова О.В.	340
АСПЕКТИ ВИЗНАЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ОСНОВНОГО КАПІТАЛУ	
В СУЧАСНИХ УМОВАХ	
Ступницька Т.М.	342
СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОЇ СИСТЕМИ ПІДПРИЄМСТВ ХАРЧОВОЇ	
ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ	
Ткачук Г.О.	344

СЕКЦІЯ «МЕНЕДЖМЕНТ І ЛОГІСТИКА»

СТРАТЕГІЧНІ МОЖЛИВОСТІ ДИВЕРСИФІКАЦІЇ ВИНОРОБНИХ ПІДПРИЄМСТВ	
Агеева І.М.	346
ПОСТІНДУСТРІАЛЬНЕ СУСПІЛЬСТВО ТА Україна: ТЕОРІЯ ТА РЕАЛІЇ	
Савенко І.І.	348
АНАЛІЗ МЕТОДІВ І МОДЕЛЕЙ ВИЗНАЧЕННЯ ТА ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ	
ПІДПРИЄМСТВ	
Гордієнко Л.Л., Відоменко І.О.	350
АНАЛІЗ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІХ ФОРМ СТРУКТУРНИХ ЕЛЕМЕНТІВ ЗЕРНОВОГО РИНКУ	
Седікова І.О.	353
ОСОБЛИВОСТІ СУЧАСНИХ ПРОБЛЕМ РОЗВИТКУ ВИНОГРАДАРСЬКО-ВИНОРОБНИХ	
ПІДПРИЄМСТВ	
Каламан О.Б.	354

Збірник тез доповідей 77 наукової конференції викладачів академії
18 – 21 квітня 2017 р.

Матеріали, занесені до збірника, друкуються за авторськими оригіналами.
За достовірність інформації відповідає автор публікації.

Рекомендовано до друку та розповсюдження в мережі Internet Вченою радою
Одеської національної академії харчових технологій,
протокол № 15 від 25.04.2017 р.

Під загальною редакцією Заслуженого діяча науки і техніки України,
Лауреата Державної премії України в галузі науки і техніки,
д-ра техн. наук, професора Б.В. Єгоров

Укладач Т.Л. Дьяченко

Редакційна колегія

Голова Єгоров Б.В., д.т.н., професор

Заступник голови Поварова Н.М., к.т.н., доцент

Члени колегії:

Бурдо О.Г., д.т.н., професор

Волков В.Е., д.т.н., професор

Гапонюк О.І., д.т.н., професор

Жигунов Д.О., д.т.н., доцент

Іоргачова К.Г., д.т.н., професор

Капрельянц Л.В., д.т.н., професор

Коваленко О.О., д.т.н., ст.н.с.

Косой Б.В., д.т.н., професор

Мардар М.Р., д.т.н., професор

Павлов О.І., д.е.н., професор

Станкевич Г.М., д.т.н., професор

Савенко І.І., д.е.н., професор

Ткаченко Н.А., д.т.н., професор

Ткаченко О.Б., д.т.н., професор

Хобін В.А., д.т.н., професор

Хмельнюк М.Г., д.т.н., професор

Черно Н.К., д.т.н., професор